

[Jens Thoft]

de jo op til omtrent det samme i sin tale, men jeg synes, den dagsorden, han fremlagde, var en noget tam forestilling, og den rummer da ikke fællesnævneren mellem vores synspunkter, og den rummer heller ikke selv den mest afgørende del af hr. Lasse Budtz' tale, og det beklager jeg.

Men noget er der da kommet ud af debatten, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at hr. Lasse Budtz' dagsorden kom til at se væsentlig bedre ud efter den dialog, der var mellem udenrigsministeren og hr. Svend Auken. For via den dialog fik vi jo et klart fortolkningsbidrag til den dagsorden, som denne debat formentlig vil resultere i bliver vedtaget.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at SF er tilfreds med, at vi igennem den dialog, igennem denne dagsorden får vedtaget, at regeringen er i klar modstrid med Folketingets flertal, når det drejer sig om den entydigt negative modtagelse af Gorbatjovs Murmansk-tale for så vidt angår den del, der handlede om afspændingstiltag, den del, der handlede om begrænsning af militær aktivitet.

Jeg ved godt, at Socialdemokratiet og De Radikale ikke er villige til at tage konsekvenserne heraf – det er jo ikke noget nyt, det kan ikke rigtig hidse mig op, og man bliver jo også nøjsom med tiden – men vi ser det da som et skridt i den rigtige retning, at det samtidig i dagsordenen fastslås, at der er flertal for en tillægsaftale, som omfatter Østersøområderne.

Her oplever vi så udenrigsministeren fare op som stukket af en hveps for at forsvare havenes frihed, den udenrigsminister, som har brugt, jeg ved ikke hvor mange debatter på at fortælle, hvor forfærdeligt det er, at Sovjetunionens krigsskibe sejler igennem de danske stræder. Når vi så siger: Jamen man burde da overveje den sovjetiske idé om at begrænse den maritime aktivitet i stræder, som man kan blive enig om, så er det havenes frihed, det gælder. Moral er godt. I Folketinget er dobbeltmoral åbenbart dobbelt så godt.

Jeg skal ikke henfalde til alt for mange kommentarer til de enkelte ordførere, blot en enkelt bemærkning til hr. Per Stig Møller. Hr. Per Stig Møller spurgte, hvad forespørgerne forstod ved lavspænding, og så svarede han omgående selv, at lavspænding forudsætter, at alle konflikter er væk, for vi bor på en krudttønde, hvor noget, der foregår i én del af verden, kan vise sig katastrofalt i en anden del af verden.

Jeg er enig med hr. Per Stig Møller heri. Men hvad er da regeringens svar på, at vi bor på denne krudttønde? Jo, det er, at vi skal købe for 800 mio. kr. mere krudt, at vi skal holde flere øvelser i nordområderne, hvor tændstikkerne billedlig talt kommer så tæt til lunten som overhovedet muligt. Det er regeringens svar på, at vi bor på en krudttønde. Ikke ét eneste konkret forslag har vi fået fra regeringspartierne i denne debat om, hvordan vi kunne komme bare en lille smule vand på krudtet, så det ikke fængede så let.

Jeg husker, da forsvarsminister Brown i 1980 oplyste, at en stormagtskonfrontation i Golfområdet kunne få gensvar så langt nordpå som i Norge. Alle slog korsets tegn for sig, og den stakkels mand måtte stå på ét ben og sige, at han var fejlciteret, at det ikke var NATOs opgave osv. osv. Men i dag betragter hr. Per Stig Møller såvel som udenrigsministeren en sådan strategi som en selvfølge og bruger endda energi på at forklare os, at der slet ikke er noget nyt i det. Det minder mig meget om den debat, vi havde om Airland Battle- og FOFA-doktrinerne eller om oberst Kroons udtalelser om det fremskudte offensive forsvar i Østersøen. Metoden er hver gang den samme, og jeg skal lige for en ordens skyld gentage den, så alle er opmærksom på det.

Da flådestrategien var under ændring i perioden 1978–83 – for det var i den periode, strategien blev ændret – benægtede man det fra alle sider. Tre-fire år senere, efter at strategien er besluttet ændret, og hvor det er åbenbart for enhver, at der er sket en ændring – ikke bare for enhver i dette Ting, men også for folk uden for dette Ting – erkender man det med et skuldertræk: selvfølgelig er det sket, men det er der jo ikke noget nyt i, sådan har det været de sidste tre-fire år.

Jeg synes, det er bekymrende, at man på den måde skjuler, hvad der foregår, at man på den måde nægter at se virkeligheden i øjnene, og at man på den måde mindsker mulighederne for, at Danmark griber aktivt ind for at ændre den udvikling, som vi vel alle må erkende er bekymrende; vi kan skændes om, hvorvidt det er russernes eller amerikanernes skyld, men bekymrende er udviklingen da.

Jeg vil til sidst hæfte mig ved, at et af de for mig at se mest bekymrende træk ved den maritime oprustning i nordområderne er, at den